

**ROLNIKU
NIE DAJ SIĘ KLESZCZOM**

„Rolniku nie daj się kleszczom!” – tak brzmi hasło kolejnej kampanii prewencyjnej KRUS kontynuowanej w 2021 roku, której celem jest profilaktyka chorób odkleszczowych, obecnie najczęściej odnotowywanych chorób zawodowych rolników.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w 2020 roku wypłaciła 185 jednorazowych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową zakaźną, boreliozą.

Kasa od wielu lat prowadzi działania prewencyjne, ukierunkowane na propagowanie wśród rolników wiedzy o sposobach ograniczenia ryzyka ukąszenia przez kleszcze oraz zasadach postępowania w przypadku, gdy do niego dojdzie.

Rolnicy, podobnie jak leśnicy, z uwagi na miejsce i charakter pracy, są szczególnie narażeni na choroby odkleszczowe. Najskuteczniejszym sposobem zapobiegania zachorowaniu jest niedopuszczanie do pogryzienia przez tego pajęczaka. Dlatego ważne jest przestrzeganie zasad, które to ryzyko minimalizują. Pamiętajmy o:

- szczelnym okrywaniu ciała (koszula z długim rękawem, zasłaniająca dekolc, spodnie z długimi nogawkami, długie skarpety, kryte buty, nakrycie głowy) – szczególnie podczas wykonywania prac na użytkach zielonych oraz w lesie i stosowaniu ubrań w jasnym kolorze, gdyż łatwiej na nich dostrzec kleszcze;
- niesiadaniu bezpośrednio na trawie, pniu itp.;
- chodzeniu po przetartych szlakach – unikaniu wysokich traw i zarośli;
- wzmożonej ostrożności w okresach szczególnej aktywności kleszczy, tj. między majem a listopadem;
- stosowaniu środków odstrasżających kleszcze, tzw. repelentów;
- dokładnym sprawdzeniu całego ciała po powrocie do domu z miejsc, gdzie bytują kleszcze.

Uwaga!

Jeżeli na skórze znajdziesz żerującego kleszcza, usuń go jak najszybciej – samodzielnie, bądź u lekarza!

Jak usunąć kleszcza w domu?

- wysterylizować spiczastą pęsetę bądź kartę do usuwania kleszczy;
- uchwycić pajęczaka jak najbliżej powierzchni skóry;
- delikatnie, ale stanowczo pociągnąć przeciwnie do kierunku wkłucia i wyciągać, aż widoczna będzie jego głowa;
- po wyjęciu kleszcza umieścić go na kartce i sprawdzić, czy został usunięty w całości,
- miejsce po usunięciu kleszcza przemyć środkiem odkażającym,
- po usunięciu kleszcza dokładnie umyć ręce, najlepiej mydłem antybakteryjnym.

Uwaga!

W przypadku wystąpienia rumienia, opuchlizny lub objawów grypopodobnych należy jak najszybciej udać się do lekarza i koniecznie poinformować o pokąsaniu przez kleszcza!!!

Jeżeli istnieje podejrzenie, że kleszcz nie został usunięty w całości, lub po usunięciu występują jakiegokolwiek niepokojące objawy, należy skonsultować się z lekarzem. Ważna jest obserwacja organizmu, ponieważ początkowe objawy boreliozy mylone są często ze stanami grypowymi. Charakterystycznym objawem zakażenia boreliozą jest rumień, który pojawia się na skórze, wokół miejsca ukąszenia.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazuje rolnikom karty do usuwania kleszczy zawierające krótką informację z instrukcją postępowania w przypadku ugryzienia przez kleszcza.

Karta do bezpiecznego usuwania kleszczy

Kasa zachęca rolników i ich rodziny do zapoznania się z opracowaniami związanymi z tematyką chorób odkleszczowych (boreliozy i kleszczowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych). Zapraszamy również do lektury broszury prewencyjnej pt. „Borelioza i kleszczowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych” oraz artykułów tematycznych (linki poniżej).

Materiały prewencyjne/popularyzatorskie dotyczące kampanii:

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

BORELIOZA I KLESZCZOWE ZAPALENIE OPON MÓZGOWO-RDZENIOWYCH

Rumień wędrujący
U 30-45% osób zakażonych boreliozą, w okresie ukłamań pojawia się tzw. rumień wędrujący. To odpowiedź organizmu na zakażenie bakteryjne. Rumień pojawia się w postaci czerwonej lub różowej plamy o ciemnym brzoście, która powiększa się i przemieszcza po ciele. **Zmiana rumienia nie oznacza jednak końca choroby!** Powstanie się znowu po wyzdrowieniu do szpitala.

Odczyn czy rumień?
Rumień pojawia się w postaci czerwonej plamy z ciemnym brzościem, która powiększa się i przemieszcza po ciele. Odczyn pojawia się w postaci czerwonej plamy z ciemnym brzościem, która powiększa się i przemieszcza po ciele. **Rumień pojawia się w postaci czerwonej plamy z ciemnym brzościem, która powiększa się i przemieszcza po ciele.**

Testy diagnostyczne
Wyleczenie boreliozy jest możliwe na kilka sposobów: choroba jest zakaźna, ale nie jest zakaźna. Do diagnostyki choroby służy test wykonywany z pomocą krwi lub tkanki – **Wykazał: ELISA, PCR i PCR-EZ**

Kleszczowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych
KZM to choroba, która daje objawy podobne do grypy. Towarzyszą jej: gorączka, bóle głowy, męczalność i wysypka. **Choroba wywołana przez bakterie, które wnikają do opon mózgowo-rdzeniowych.** Choroba może prowadzić do uszkodzenia układu nerwowego – powstają wtedy: **niebezpieczne skutki.** Choroba może prowadzić do uszkodzenia układu nerwowego – powstają wtedy: **niebezpieczne skutki.**

Mapa zapadalności na KZM wg województw w 2012 r. (na 100 tys. mieszkańców)

Województwo	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców
województwo łódzkie	0,87
województwo świętokrzyskie	0,82
województwo lubelskie	0,78
województwo mazowieckie	0,75
województwo łódzkie	0,71
województwo świętokrzyskie	0,67
województwo lubelskie	0,63
województwo mazowieckie	0,59
województwo łódzkie	0,55
województwo świętokrzyskie	0,51
województwo lubelskie	0,47
województwo mazowieckie	0,43
województwo łódzkie	0,39
województwo świętokrzyskie	0,35
województwo lubelskie	0,31
województwo mazowieckie	0,27
województwo łódzkie	0,23
województwo świętokrzyskie	0,19
województwo lubelskie	0,15
województwo mazowieckie	0,11
województwo łódzkie	0,07
województwo świętokrzyskie	0,03
województwo lubelskie	0,00
województwo mazowieckie	0,00

Ministerstwo Zdrowia zaleca wykonywanie szczepień m.in. w rodzinie jako grupy narazonej na wystąpienie choroby. W 2012 r. przeciwko KZM zaszczepiła się w Polsce ponad 25 tysięcy osób.

11   **12**

Broszura „Borelioza i kleszczowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych”

Do pobrania: https://www.krus.gov.pl/fileadmin/moje_dokumenty/obrazki/broszury_prewencja/20/Borelioza.pdf

Artykuły z zakładki Aktualności prewencyjne:

<https://www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/dzialalnosc-prewencyjna/aktualnosci-prewencyjne/dokument/arttykul/kleszcze-klujacy-temat/>

<https://www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja/dzialalnosc-prewencyjna/aktualnosci-prewencyjne/dokument/arttykul/zakazne-choroby-zawodowe-rolnikow-i-zwiazane-z-nimi-swiadczenia-wypłacane-przez-krus/>

Krzysztof Bartusiak
Placówka Terenowa
KRUS w Jaśle

Źródło:
www.krus.gov.pl